

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/202/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114215147
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7114215147.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu I. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom J. G. XX, zastúpeného JUDr. Jurajom Kusom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov 10 proti žalovanej Slovenskej republike - Generálnej prokuratúre SR, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánom verejnej moci, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 15.12.2015 č.k. 36C/95/2014-96 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.980,45 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 75.000,00 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
2. Žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 5.205,81 eur a tieto zaplatiť na účet advokáta JUDr. Juraja Kusa do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
3. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobcu na náhradu škody, ktorej sa domáhal na tvrdení, že škoda mu bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to vydaním nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 14.12.2005, ktoré vydal vyšetrovateľ odboru inšpekčnej služby v Košiciach. Nezákonnosť tohto rozhodnutia odvodzoval od skutočnosti, že Špecializovaný trestný súd v Pezinku svojim rozsudkom zo dňa 10.10.2011 č.k. Pk-2T/16/2011-1219 ho oslobodil spod obžaloby. Ako náhradu škody si uplatnil ním vynaložené náklady na obhajobu v trestnom konaní spolu v sume 1.980,45 eur a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy si uplatnil po úprave žaloby sumu 75.000,00 eur.
4. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že Z uznesenia Úradu inšpekčnej služby, Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite MV SR sp.zn. ČTS:UIS-86/KOK-2005 zo dňa 14.12.2005 zistil, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie za pokračujúce trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 2 Tr. zákona a na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že:
- dňa 26.10.2005 v čase okolo 04.35 hod. ako verejný činiteľ pri výkone služby na OHK PZ Vyšné Nemecké na pracovisku pasovej kontroly pre peších a osobné motorové vozidlá na vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky, v rozpore s ustanoveniami čl. 8 písm. b) a čl. 12 ods. 1 písm. b, písm. c) Nariadenia ministra vnútra SR č.50/2002 o činnosti oddelení hraničnej kontroly Policajného zboru, odborov hraničnej a cudzineckej polície, úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, bez zákonného dôvodu prevzal ako úplatok od neznámej osoby fľašu alkoholu, túto si ponechal pre osobnú potrebu,

9. Z potvrdenia o odovzdaní (odobratí zbrane a streliva) zo dňa 12.4.2006 súd zistil, že žalobcovi boli odobraté zbrane a strelivo na základe rozhodnutia o zaistení ORP-37-24/SS-2006.

10. Z personálneho rozkazu Ministerstva vnútra SR č.735 zo dňa 22.12.2005 súd zistil, že žalobca v hodnosti nadpráporčík v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Vyšné Nemecké, odboru hraničnej polície Policajného zboru v Sobranciach, úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ, služobného úradu Ministerstva vnútra SR bol podľa § 192 ods.1 písm. e) zákona č.73/98 Z.z. prepustený zo služobného pomeru s tým, že jeho služobný pomer končí dňom doručenia rozhodnutia. Žalobcovi bolo odňaté identifikačné číslo. K prepusteniu zo služobného pomeru došlo z dôvodov, ktoré sú totožné s uznesením o vznesení obvinenia, resp. s obžalobou. Z odôvodnenia personálneho rozkazu vyplýva, že skutkový stav bol zistený a preukázaný šetrením nadriadeného, ktorý ako dôkazy v zmysle § 238 zákona č.73/1998 Z.z. použil najmä výsledky vlastného šetrenia, ako aj šetrenia Úradu inšpekčnej služby, odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite vedené pod ČVS:UIS-86/KOK-2005. V personálnom rozkaze je ďalej konštatované, že návrh na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru bol vopred prerokovaný s príslušným odborovým orgánom a ďalej bolo konštatované, že žalobca svojim konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, najmä záujmu na dôslednom dodržiavaní služobných povinností všetkými príslušníkmi Policajného zboru, na ich čestnosti, disciplinovanosti, na upevňovaní dôvery občanov v Policajný zbor. Je nezlučiteľné s dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere príslušníka PZ zotrval policajt, ktorý od osôb vstupujúcich na územie SR opakovane prijímal úplatu rôznej hodnoty a túto si následne aj ponechával. Každý príslušník PZ má väčšiu zodpovednosť za svoje konanie a svojim povolaním a profesiou a svojim konaním má byť vzorom vo vzťahu k ostatným občanom. Bolo by v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý prevzatím výhody ohrozil aj svoju nestrannosť z hľadiska výkonu svojej budúcej služobnej činnosti pri ochrane vonkajšej štátnej hranice SR a Európskej únie.

11. Z rozhodnutia Ministerstva vnútra SR zo dňa 22.2.2006, Č. p.: KM-6/PK-2006 súd zistil, že rozklad žalobcu podaný voči vyššie citovanému personálnemu rozkazu bol zamietnutý ako nedôvodný a personálny rozkaz bol potvrdený.

12. Súd ďalej zistil, že v denníku Zemplínsky denník Korzár č. 15 bol dňa 19.1.2007 uverejnený článok pod titulom „Skorumpovaných policajtov môžu usvedčiť Ukrajinci“, s podtitulom „Zo sedemnástich obvinených policajtov nebol ani po vyše roku nikto obžalovaný“, v ktorom sa uvádza, že vo vyšetrovaní sedemnástich policajtov z Odboru hraničnej kontroly vo Vyšnom Nemeckom, ktorých pred rokom zadržali a obvinili z korupcie a zneužitia právomoci verejného činiteľa, zavážia výpovede svedkov z Ukrajiny. Vyplýva to z vyjadrení hlavného vojenského prokurátora C. N., ktoré poskytol tomuto denníku. Celý prípad dozoruje Vojenská obvodná prokuratúra v Prešove. Policajtov zadržali kukláči v decembri 2005 priamo na hlavnom hraničnom prechode na slovensko - ukrajinskej hranici počas pracovnej porady. Obvinení mali cestujúcim umožňovať rýchly a bezproblémový prechod hranicou za úplatok v podobe peňazí, cigariet alebo iného tovaru. Akciu na odhalenie a zadržanie úplatných policajtov pripravoval Úrad inšpekčnej služby cudzineckej polície približne pol roka. Bývalý minister vnútra Vladimír Palko policajtov krátko po zadržaní prepustil z radov polície bez nároku na odstupné. Vyšetrovanie v tejto trestnej veci teraz vykonáva Úrad inšpekčnej služby PZ SR. Napriek tomu, že nikto z policajtov dosiaľ nebol obžalovaný, voči žiadnemu z obvinených trestné stíhanie zastavené nebolo. Prokuratúra zatiaľ dôkazy, ktoré vypovedajú v neprospech policajtov nechcela konkretizovať. Viac svetla by však do celého prípadu mali vniesť výpovede svedkov z Ukrajiny. Potreba výsluchov svedkov z Ukrajiny je podľa prokuratúry odôvodnená analýzami videozáznamov z kamier, ktoré sú umiestnené priamo na hraničnom prechode. Zadržanie sedemnástich policajtov vo Vyšnom Nemeckom je druhým najväčším prípadom odhalenia korupcie policajtov na hraničnom priechode v SR za posledných 15 rokov.

13. Z listinných dôkazov doložených žalobcom súd zistil, že žalobca vynaložil náklady na obhajobu v trestnom konaní a zaplatil obhajcovi JUDr. Dušanovi Černákovi, advokátovi so sídlom Advokátskej kancelárie Námestie osloboditeľov 25, Michalovce spolu sumu 1.980,45 eur a to nasledovne: dňa 19.12.2005 sumu 10.000,00 Sk, t.j. 331,93 eur, dňa 5.5.2006 sumu 5.500,00 Sk, t.j. 182,56 eur, dňa 19.2.2007 sumu 5.000,00 Sk, t.j. 165,96 eur, dňa 22.10.2010 sumu 300,00 eur a dňa 24.11.2011 sumu 1.000,00 eur. Uvedené vyplýva z príjmových pokladničných dokladov.

14. Žalobca sa žalobou domáhal zaplata sumy 1.980,45 eur titulom skutočnej škody, ktorá mu vznikla vynaložením nákladov na obhajobu v trestnom konaní, v ktorom zaplatil obhajcovi za obhajobu v uvedenej trestnej veci dňa 19.12.2005 sumu 331,93 eur, dňa 5.5.2006 sumu 182,56 eur, dňa 19.2.2007 sumu 165,96 eur, dňa 22.10.2010 sumu 300,00 eur, a dňa 24.11.2011 sumu 1.000,00 eur.

15. S poukazom na ďalšie vykonané dôkazy a to výpovede svedkov S. Š., C.. S. B., I. T., J. K., W.. E.K.D. Š., I. T., W.. I. G. S. C. T. dospel súd v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci k záveru, že vyhodnotením vykonaného dokazovania v predmetnej veci dospel k nespornému záveru, že v dôsledku trestného stíhania došlo k negatívnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu na ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti.

16. Pri posudzovaní miery, ako bola v dôsledku trestného stíhania znížená dôstojnosť a vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, súd vychádzal z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom prostredí žalobcu. Táto reakcia bola zrejmá z výpovedí žalobcu, jeho blízkych rodinných príslušníkov (manželka, dcéra), z výpovedí priateľov, kolegov, resp. známych. Vo vzťahu k osobe žalobcu, jeho dovtedajšieho života a zmeny v dôsledku inkriminovanej skutočnosti, resp. danej kauzy všetci zhodne uviedli, že žalobca požíval vážnosť, bol spoločenský, obľúbený v kolektívne, bol považovaný za dobrého, poctivého, čestného človeka, ktorého si všetci vážili, rešpektovali ho a to aj v súvislosti s výkonom funkcie policajta. Po prepuknutí predmetnej kauzy, vznesení obvinenia sa ho ľudia začali strániť, známi a priatelia sa s ním prestali stýkať. Narušili sa rodinné väzby, narušil sa mu manželský život. Doposiaľ s manželkou žije oddelene. Žalobca začal požívať už len povest skorumpovaného policajta. K náprave vzťahov medzi žalobcom, jeho priateľmi a známymi ako aj rodinou, s ktorou sa pred inkriminovanou udalosťou intenzívne stýkal, doteraz nedošlo. Svedkovia zhodne uviedli, že vzťahy sa narušili do takej miery, že k ich obnoveniu, obnoveniu pôvodnej kvality vzťahov dôjsť nemohlo. K zmene došlo aj v správaní samotného žalobcu, ktorý sa stal nervóznym, utiahol sa do seba, začal sa strániť ľudí, začal vo väčšej miere požívať alkohol. Trestné stíhanie bolo vedené 4 roky a 10 mesiacov, počas ktorých sa žalobca musel zúčastňovať na úkonoch v prípravnom konaní, musel byť prítomný na výsluchoch pred vyšetrovateľom, neskôr na hlavnom pojednávaní v konaní pred súdom, ktoré spolu s hrozbou vysokého trestu nepochybne negatívne pôsobili na jeho psychický stav. V tom čase začal žalobca užívať aj antidepresíva. Uvedenú udalosť veľmi zle vnímala rodina žalobcu. Narušili sa jeho vzťahy voči dcéram, voči manželke. Túto udalosť, resp. kauzu všetci zle a ťažko znášali, dokonca nadobudli dojem, že žalobca sa dopustil skutkov, ktoré mu boli kladené za vinu. Z výpovedí kolegov žalobcu vyplynulo, že ako kolega bol vnímaný ako spoľahlivý policajt, medzi kolegami požíval vážnosť a následne po kauze medzi policajtmi začal prevládať názor, že žalobca je skorumpovaný, uverili tomu, že sa musel dopustiť skutkov, ktoré mu boli kladené za vinu. Bol pokladaný za skorumpovaného policajta. Kolegovia policajti, ktorí patrili medzi spoluobvinených uviedli, že všetci samotní obvinení policajti upustili od všetkých aj vzájomných kontaktov a uzavreli sa do seba. Žalobca mal široký okruh známych, rád chodil do spoločnosti, venoval sa poľovníctvu a po prepuknutí kauzy všetky tieto aktivity prestal vykonávať.

17. Čo sa týka profesijnej oblasti súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca bol do služobného pomeru PZ prijatý dňa 25.6.1980, bol zaradený na vtedajšie OS - ZNB - hospodárska skupina Michalovce ako vodič mechanik a to v hodnosti rotného. Neskôr nastúpil ako referent v hodnosti nadpráporčíka na OCP PZ Vyšné Nemecké a v čase začatia trestného stíhania pracoval v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta oddelenia hraničnej kontroly PZ Vyšné Nemecké, odboru hraničnej polície Sobrance, úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia Policajného zboru a mal hodnosť nadpráporčíka. Počas výkonu funkcie bol 69 krát odmenený, disciplinárne bol trestaný iba jedenkrát a to v roku 1997 a v roku 1998 mu disciplinárne previnenie bolo zahladené. Bezprostredne po začatí trestného stíhania bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru na základe personálneho rozkazu MV SR č. 735/2005 zo dňa 22.12.2005. Bolo mu odňaté identifikačné číslo. K prepusteniu zo služobného pomeru došlo z dôvodov, ktoré sú totožné so skutkami uvedenými v uznesení o vznesení obvinenia, resp. v obžalobe. Z odôvodnenia personálneho rozkazu vyvodil, že podkladom pre rozhodnutie o prepustení žalobcu boli práve len výsledky šetrenia vyplývajúce z vyšetrovania, v rámci ktorého bolo vznesené voči žalobcovi obvinenie zo spáchania tam uvedených skutkov. Žalobca učinil všetky dostupné kroky na zvrátenie účinkov personálneho rozkazu, podal opravný prostriedok

- rozklad proti rozhodnutiu ministra vnútra SR podľa § 244 zákona č.73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ, o ktorom rozhodlo MV SR rozhodnutím zo dňa 22.2.2006 Č.p. KM-6/PK-2006 tak, že zamietol rozklad podaný žalobcom ako nedôvodný. Je pravdou, že vydanie oslobodzujúceho rozsudku nepochybne pre žalobcu predstavovalo dôvod pre obnovu konania v zmysle § 245 ods. 1 cit. zákona, avšak žalobca túto skutočnosť objektívne a to bez svojej viny v konaní o prepustení zo služobného pomeru nemohol uplatniť a ktorá mohla mať podstatný vplyv na rozhodnutie - personálny rozkaz ministra. V čase, kedy oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť, uplynula trojročná objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu v zmysle § 245 ods. 2 cit. zákona a teda žalobca sa nemohol domôcť reparácie rozhodnutia. Z výpovede žalobcu, ako aj z výpovede svedkov vyvodil, že žalobca sa potom čo bol prepustený zo služobného pomeru nevedel po pracovnej stránke uplatniť, pre povest', ktorú požíval v dôsledku predmetnej kauzy ho nikto nechcel zamestnať. Bol zamestnaný cca jeden mesiac v spoločnosti UNOMEDICAL v Michalovciach, bol s ním skončený pracovný pomer v skúšobnej dobe bez uvedenia dôvodu. Považoval za potrebné uviesť, že funkcia policajta v prostredí miesta bydliska žalobcu je vnímaná vysoko ako vážna a lukratívna pozícia. Žalobca po prepustení z funkcie policajta stratil nielen pravidelný mesačný príjem vo forme mzdy, stratil aj ďalšie sociálne výhody spojené s výkonom tejto funkcie. Za predpokladu, že by nedošlo k prepusteniu žalobcu zo služobného pomeru a teda nezákonného rozhodnutia, t.j. ak by žalobca riadne pokračoval vo funkcii policajta, by žalobca od januára 2006 až doposiaľ (9 rokov) mohol získať príjem vo forme mzdy vo výške 71.172,00 eur pri mesačnom jeho príjme, ktorý žalobca dosahoval pred prepustením v roku 2005, a ktorý príjem žalobcu činil 659,00 eur. Považoval za potrebné dodať, že je viac než pravdepodobné, že výška jeho platu by pribúdaním rokov vo výkone služby narastala. Strata sociálnych výhod žalobcu sa prejavila a prejavuje aj v tzv. odchodnom, ktoré podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona č.328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov nepatrí policajtovi, ktorého služobný pomer sa skončil prepustením z dôvodu porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. V danom prípade je z personálneho rozkazu ministra vnútra SR č.735/2005 zo dňa 22.12.2005 zrejme, že služobný pomer žalobcu sa skončil práve z dôvodu, pri ktorom zákon vylučuje vznik nároku na odchodné. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na výšku odchodného podľa § 33 ods. 2 cit. zákona, ktorá predstavuje nezanedbateľný majetkový prospech; za splnenia zákonom stanovených podmienok jeho výška môže byť až 9 násobok priemerného mesačného služobného platu. Tak ako bolo konštatované výška priemerného mesačného služobného platu žalobcu bola v období predchádzajúcom jeho prepusteniu zo služobného pomeru 659,00 eur, výška odchodného teda predstavuje 5.931,00 eur.

18. Zhrnúc vyššie uvedené, súd konštatoval, že v posudzovanej veci sa zníženie spoločenského postavenia žalobcu prejavilo navonok v pochybnostiach verejnosti a jeho kolegov v práci vo vzťahu k jeho odbornosti vykonávať funkciu policajta, k jeho čestnosti a neúplatnosti, v ich viere v jeho údajné protispoločenské správanie, vo vzniku uštipačných narážok zo strany verejnosti, známych, aj kolegov, ktorým musel čeliť a všeobecne, vo vzniku jemu spoločensky neprijemných situácií v rodinnom i spoločenskom živote tým, že po dobu takmer piatich rokov bol vystavený z dôvodu vedenia trestného konania stresu, úzkosti a frustrácii, keďže prišiel o svoje zamestnanie, čo sa nepochybne prejavilo na jeho finančnej situácii, nakoľko sa nevedel zamestnať na pozícii zodpovedajúcej jeho vzdelaniu a skúsenostiam, v dôsledku čoho sa uzavrel a odmietal komunikovať s okolím. Súd prihliadol predovšetkým na to, že predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu - občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti a najmä jeho profesijnej činnosti, nakoľko bol v rozpore so skutočnosťou označený za páchatel'a protiprávnej činnosti závažného charakteru, ktorá je všeobecne považovaná za protispoločenskú a nemorálnu a ako taká je spoločnosťou odsudzovaná. Problematika páchania trestnej činnosti spočívajúcej v prijímaní úplatkov a inej nenáležitej výhody (korupcie) a zneužívania právomoci verejného činiteľa v orgánoch verejnej moci, je z dôvodu spoločenskej závažnosti podrobená mimoriadne negatívne a citlivému spoločenskému vnímaniu. V danom prípade je tento následok o to intenzívnejší, že žalobca žije v malej dedine, v osobitom regióne, v ktorom sa ľudia navzájom dobre poznajú, v prostredí, kde je nízka anonymita, čo znamená, že informácie o žalobcovi neostali len v obmedzenom okruhu rodiny a priateľov žalobcu; osoba žalobcu sa stala objektom posudzovania v okruhu širšej verejnosti. Trestná vec žalobcu teda bola podrobená verejnej mienke a aj keď bolo neskôr zverejnené, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, jeho meno ostalo poškrvnené a množstvo ľudí z rôznych oblastí života, či už verejného, pracovného alebo rodinného, má o ňom dodnes pochybnosti. Ďalšou veľmi významnou skutočnosťou, ktorá výrazne ovplyvnila následky súvisiace s trestným stíhaním, bola medializácia celého prípadu. Ako to vyplynulo z výpovede žalobcu a všetkých svedkov, ako aj z denníka Korzár zo dňa 19.1.2007, prípad bol viac krát medializovaný v

novinách, ako aj v televízii Markíza v hlavných televíznych správach. Konanie žalobcu bolo v médiách opísané v podstate ako nesporná vec, t.j. že patrí medzi skorumpovaných policajtov, ktorí v službe brali úplatky za bezproblémové prepúšťanie cestujúcich atď. Svedkovia, vypočutí v tomto konaní uviedli, že práve pod vplyvom toho, ako bola vec medializovaná, uverili, že žalobca sa trestnej činnosti skutočne dopustil. To, čo počuli, videli alebo si prečítali v médiách, bolo pre nich smerodajné. Dva roky po začatí trestného stíhania si v miestnom denníku mohli prečítať, v akom štádiu je vyšetrowanie trestných činov. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že z obsahu článku zo dňa 19.1.2007 je zrejmé, že tento ako na zdroj informácií odkazuje na vyjadrenia hlavného vojenského prokurátora, ktoré poskytol tomuto denníku. Podľa vojenského prokurátora akciu na odhalenie a zadržanie úplatných policajtov pripravoval Úrad inšpekčnej služby cudzineckej polície približne pol roka, pričom sa pripravoval výsluch svedkov z Ukrajiny, ktorý bol podľa prokuratúry odôvodnený analýzami videozáznamov z kamier, ktoré sú umiestnené priamo na hraničnom prechode. Z uvedeného je zrejmé, že spôsob a forma medializácie (t.j. poukaz na informácie získané od polície) nepochybne prispeli k tomu, že verejnosť vnímala tieto informácie ako dôveryhodné a zaručené. Celá verejnosť, známi a rodinní príslušníci žalobcu spájali jeho meno s korupciou, s bráním úplatkov a pozerali na neho ako na policajta, ktorý si nahonobil majetok z nečestných zdrojov. Aj vyššie uvedené nepochybne podporuje fakt, že najnebezpečnejšie sú zásahy do osobnostných práv, ku ktorým dôjde cez médiá. Situácia, súvisiaca s trestným stíhaním žalobcu za údajnú protispoločenskú činnosť, postihla celú jeho rodinu najmä po psychickej stránke a žalobcu aj po stránke finančnej, keďže bol nútený opustiť policajný zbor, v ktorom odslúžil 25 rokov, počas ktorých bol len 1 x disciplinárne stíhaný. V očiach kolegov, rodiny a verejnosti bol považovaný za slušného, poctivého človeka a odmietanie jednotlivých zamestnávateľov zamestnať ho z dôvodu, že je voči nemu vedené trestné stíhanie, nepochybne museli zanechať na jeho psychike stopy. Dôležitou skutočnosťou bolo aj to, že v dôsledku predčasného odchodu od polície utrpel stratu na zárobku ako aj na ďalších sociálnych výhodách príslušníkov polície - na odchodnom, aj na výsluhovom dôchodku. Žalobca stratil zamestnanie, stratil ho vo veku 48 rokov, po 25 rokoch výkonu funkcie, čo nepochybne spôsobilo zásah do jeho psychiky.

19. Zhrnúc vyššie uvedené súd konštatoval, že nemajetková ujma, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku trestného stíhania, netrvala „len“ po dobu takmer piatich rokov od vznesenia obvinenia do vynesenia oslobodzujúceho rozsudku, ale vo svojej podstate pretrváva aj naďalej, či už v súkromnom alebo profesijnom živote a nie je možné odstrániť ju inak, ako priznaním zadostučinenia vo forme finančnej náhrady; žalobcovi doposiaľ nikto neposkytol ani len morálne zadostučinenie vo forme ospravedlnenia sa.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzavrel, že priznanie peňažného zadostučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcovi vo výške 75.000,00 eur je primerané.

21. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, ktorú aj položkovite vyčíslil.

22. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná. Táto žiadala napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje odvolanie zakladá na dôvode uvedenom v ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., teda na tvrdení, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní zotrvala na svojom stanovisku, že žalobca v priebehu konania nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, na základe ktorého by mu prináležal nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Má totiž za to, že žalobcom označené nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 14.12.2005 nemožno s poukazom na závery rozhodnutia Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 163/2013-50 automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Na preukázanie tohto svojho názoru argumentoval aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/201/2007 zo dňa 30.7.2008, ako aj rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Lavrechov proti Českej republike zo dňa 20.6.2013. Má za to, že ani konštrukciu spočívajúcu v tom, že nezákonným je uznesenie o vznesení obvinenia s poukazom na to, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, nemožno akceptovať najmä s prihliadnutím na to, že takáto konštrukcia nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. Má teda za to, že vo veci nie je splnená základná podmienka úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody a to existencia nezákonného rozhodnutia. Za nesprávny považuje aj postup súdu prvej inštancie v tom, že tento zobral zreteľ na tendenčné neveryhodné výpovede svedkov E. Š., J. K., ktorí boli spolu so žalobcom v rámci trestného konania zadržaní a trestne stíhaní. Všetci menovaní sa

následne prostredníctvom rovnakého právneho zástupcu domáhali náhrady škody a nemajetkovej ujmy, pričom spoločne si navzájom v jednotlivých súdnych konaniach svedčili ohľadne závažnosti následkov trestného konania na ich súkromný život a spoločenské uplatnenie. Ďalej uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia aj z toho dôvodu, že tento síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval. Má za to, že zákon č. 514/2003 Z.z. v ust. § 17 ods. 4 ustanovuje „výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu“. Týmto osobitným právnym predpisom je zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi a tento v ust. § 6 upravuje maximálnu sumu odškodnenia. Táto nesmie presahovať 50-násobok minimálnej mzdy, čo v súčasnosti predstavuje cca 19.000,00 eur. Ďalej poukázal na skutočnosť, že v súvislosti s aplikáciou ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. je náležité podotknúť, že absencia prechodných ustanovení v zákona č. 412/2012 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 514/2003 Z.z. od 1.1.2013 nemôže mať za následok svojvoľné nerešpektovanie vôle zákonodarcu súdom pri vydávaní rozhodnutia v čase účinnosti tejto novely, ktorá je pre rozhodnutie súdu o výškach náhrad nemajetkovej ujmy záväzná.

23. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca. Tento žiadal napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. K jednotlivým odvolacím námietkam žalovanej uviedol, že tieto neuznáva a v časti, pokiaľ žalovaná namieta nepreukázanie nezákonného rozhodnutia. Poukázal na to, že už v žalobe uviedol, že rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je jeho neskorší výsledok. Právoplatným odsudzujúcim rozsudkom sa trestné konanie končí, čo znamená, že zanechajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa zároveň stáva bezpredmetným. Takýto oslobodzujúci rozsudok má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základnou podmienkou pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Považuje za nesprávny názor žalovanej, ktorý vychádza z lipnutia na formálnom zrušení tvrdeného nezákonného rozhodnutia. Má za to, že z každej zásady existujú výnimky a teda nie každý oslobodzujúci rozsudok automaticky zakladá úspešnosť nároku na náhradu škody. V prejednávanej veci bol však žalobca oslobodený spod obžaloby pre záver, že skutok sa nestal a takýto záver nezakladá dôvod pre aplikáciu výnimky z uvedenej zásady. Za neprofesionálnu považuje námietku žalovanej, že vyšetrovateľ podľa platného a účinného Trestného poriadku nemá v prípade, ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností o začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, inú možnosť iba vydať uznesenie o vznesení obvinenia. Poukazuje na ust. § 230 ods. 1 Trestného poriadku o tom, že dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Zo spisu je zrejmé, že žalobca podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a prokurátor ju uznesením zamietol. Rovnako je zrejmé, že tento vyhotovil obžalobu a túto doručil na súd. Každú trestnú vec dozoruje prokurátor a ten môže úkony vyšetrovateľa nahradiť vlastnými a taktiež môže trestnú vec kedykoľvek zastaviť. Za nedôvodnú považuje aj odvoláciu námietku, v ktorej žalovaný namieta použitie ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. limitujúce maximálnu výšku nemajetkovej ujmy. Má za to, že základným kritériom pre rozlíšenie adekvátnej právnej úpravy, ktorú je potrebné aplikovať vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je okamih vydania nezákonného rozhodnutia. Toto vyplýva z prechodného ust. § 27 ods. 1, podľa ktorého sa posudzovanie nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutiami, ktoré boli vydané do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, t.j. do 1.7.2014 riadi týmto zákonom. Poukázal na to, že novela zákona nadobudla účinnosť 1.1.2013 a do jej účinnosti zákon nestanovoval pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy žiaden limit. Vo vzťahu k námietke vyhodnotenia svedeckých výpovedí osôb, ktoré boli spolu so žalobcom v rámci trestného konania zadržaní a trestne stíhaní uviedol, že takáto odvolacia námietka neobstojí. Každý svedok je povinný pred súdom vypovedať pravdu pod následkom možného trestného stíhania pre trestný čin krivej výpovede. Práve výsluchmi svedkov E. Š. S. J. K. bolo preukázané, že spolu so žalobcom bolo stíhaných až 17 policajtov, medzi ktorými bol žalobca aj uvedení svedkovia. Títo potvrdili, že sa začali vzájomne podozrievať, či náhodou niekto nemá niečo spoločné s trestnou činnosťou a práve preto, resp. z obavy sa prestali stretávať a narušila sa medzi nimi dôvera. Poukázal na to, že v konaní boli vypočutí aj ďalší svedkovia, ktorí zhodne uviedli, že žalobca stratil ich dôveru a uverili tomu, že je skorumpovaný a že sa dopustil trestnej činnosti, z ktorej bol obvinený. Žalobca sa takto ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života. Preto považuje súdom priznanú výšku náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú.

24. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP).

25. Podľa prechodných ustanovení tohto zákona uvedených v ust. § 470 ods. 1, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

26. Podľa ods. 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

27. Odvolací súd v súlade s citovanými prechodnými ustanoveniami nového procesného predpisu preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je sčasti dôvodné.

28. Súd prvej inštancie sa zákonným spôsobom vypořiadal so zákonnými podmienkami pre vznik nároku na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy a aj správne v tejto časti uzavrel, že žalobca preukázal splnenie zákonných podmienok pre vznik tejto zodpovednosti. Pri ustanovovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa však tento dôsledne neriadil zásadami plynúcimi z rešpektovania práva sporových strán na spravodlivý proces, keďže jeho rozhodnutie v konaní je postihnuté procesnou vadou spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia v tejto časti.

29. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú odvoláciu námietku žalovanej, v ktorej táto poukazuje na absenciu nezákonného rozhodnutia z dôvodu, že v čase jeho vydania existovala pravdepodobnosť spáchania trestného činu, ktorá sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Súd prvej inštancie danú otázku posúdil v súlade s ustálenou judikatúrou súdov, od ktorej sa odvolací súd nemal dôvod v prejednávanej spore odchýliť a ktorá sa ustálila na závere, že právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia možno spravidla uplatniť v prípadoch, kedy toto rozhodnutie nebolo zrušené, ale trestné stíhanie príslušnej osoby bolo zastavené alebo táto osoba bola spod obžaloby oslobodená, pretože zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe bola odčinená. Extenzívny systematický a logický výkladom bol preto ustálený záver, že rovnaký význam či dôsledky ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má aj zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby vtedy, ak k tomu došlo z dôvodu, že nebol produkovaný žiaden konkrétny dôkaz, ktorý by obžalovaného jednoznačne usvedčil z trestných činov. Pri takomto výsledku trestného stíhania je treba vychádzať z toho, že obvinená osoba čin nespáchala a že teda by nemalo byť proti nej vznesené obvinenie. Právny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby je totiž treba hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR v čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým z čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, teda z princípov materiálneho právneho štátu, ktorý musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým zasahuje do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo, čo sa v danom prípade nestalo. V posudzovanom spore je totiž z obsahu spisu, ako aj odôvodnenia rozsudku nesporné, že rozhodnutím Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 10.10.2011 sp.zn. Pk-2T/16/2011-1219 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby a tento sa stotožnil s výsledkami dokazovania, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní a to na Okresnom súde Michalovce. Z uvedeného dôvodu, aj keď orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie tak, že jeho výsledkom bolo uznesenie o vznesení obvinenia žalobcu, ich podozrenie sa v trestnom konaní nepotvrdilo, čoho dôsledkom je existencia nezákonného rozhodnutia (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.1Cdo 64/2008, 4Cdo 138/2009, 4MCdo 15/2009).

30. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj ďalšiu odvoláciu námietku žalovanej vo vzťahu k aplikácii § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení novely vykonanej zákonom č. 412/2012 Z.z. Táto novela zaviedla obmedzenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy hornými limitmi osobám poškodeným násilnými trestnými činmi. Odvolací súd sa pri riešení tejto otázky stotožňuje s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.3.2016 sp.zn. 7Cdo 262/2015. V tomto rozhodnutí bol zaujatý názor, že vo vzťahu k rozhodovaniu o konaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej pri výkone verejnej moci uznesením o vznesení obvinenia vydaným pred 1.1.2013 nemožno aplikáciu § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. obmedzovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy hornými limitmi náhrad. Takýto prístup by

popieral princíp úplného odškodnenia a spôsobil by neprípustné odňatie už existujúceho práva zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bol by porušením zákazu retroaktivity. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak použil pri rozhodovaní citované ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania označeného nezákonného rozhodnutia. Toto však v okolnostiach posudzovaného sporu aplikoval nedôsledne. Táto nedôslednosť spočíva predovšetkým v tom, že pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnil aj okolnosti, ktoré sú pre určenie výšky o nároku právne bezvýznamné. V rámci tohto nároku totiž zohľadňoval aj žalobcom tvrdenú a preukazovanú skutočnosť, že po prepustení zo služobného pomeru stratil pravidelný mesačný príjem vo forme mzdy, ako aj ďalšie sociálne výhody spojené s výkonom jeho funkcie, najmä odchodné. Tieto skutočnosti však nemožno zohľadniť pri uplatňovanom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Uvedené tvrdenia by zakladali jedine prípadný nárok na náhradu škody podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Na druhej strane náhrada nemajetkovej ujmy sleduje odškodnenie výlučne morálnej ujmy vzniknutej v dôsledku porušenia práva žalobcu na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti. Za ďalší nesprávny postup považuje odvolací súd aj skutočnosť, že súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky tohto nároku prihliadol aj na medializáciu celého prípadu a to vo forme uverejnenia článku v Denníku Korzár, ako aj v televízii Markíza. Zodpovednosť za obsah článku uverejneného v denníku totiž nesie jeho vydavateľ a za obsah konkrétnej televíznej relácie zodpovedá jej majiteľ. Takúto zodpovednosť teda nemožno prenášať na iný subjekt, teda ani na žalovanú.

31. Za nesprávny považuje odvolací súd aj postup súdu prvej inštancie, ktorý ustálenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy 75.000,00 eur ustálil všeobecným odkazom vykonaných dôkazov. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné trvať na požiadavke, aby súdy vo svojich judikátoch rešpektovali určité spoločné, všeobecné kritériá, ktoré by vždy brali do úvahy pri určení konkrétneho spôsobu alebo stanovenia výšky primeraného zadosťučinenia. Výška náhrady by mala byť v určitej kontinuite s výškou náhrad priznávaných súdmi porovnateľných situáciách. Inak táto javí znaky svojvôle. Odvolací súd poukazuje v tomto smere na právoplatný rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016, kde v skutkovo podobnej veci súd priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 17.771,46 eur (trovy obhajoby), ušlú mzdu vo výške 19.967,13 eur a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000,00 eur (k vzneseniu obvinenia došlo 19.8.2009 a k oslobodeniu spod obžaloby 29.11.2012). Za určitý rámec pri hodnotení výšky náhrady nemajetkovej ujmy môže slúžiť aj zákonná úprava upravujúca odškodňovanie iných porovnateľných nárokov, napríklad zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, pri ktorých podľa § 5 ods. 1 bola pre prípad spôsobenia smrti trestným činom priznaný nárok poškodenému na vyplatenie odškodnenia suma 50-násobku minimálnej mzdy, poškodenému trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania je priznaný nárok na odškodnenie za spôsobenú morálnu ujmu vo výške 10-násobku minimálnej mzdy. Podľa § 6 cit. zákona celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presahovať 50-násobok minimálnej mzdy.

32. S poukazom na tieto dôvody neostávalo odvolaciemu súdu iné ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

33. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu opätovne posúdiť nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy a výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť podľa zásad uvedených v § 191 CSP jasným právne korektným a zrozumiteľným spôsobom zo skutkových zistení.

34. V súlade s ust. § 396 ods. 3 CSP bude povinnosťou súdu prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.